

СЕКЦІЯ 1. Проблеми формування полікультурної особистості майбутнього фахівця у контексті глобалізації та інтернаціоналізації освітнього простору

*Бичок Алла Володимирівна,
Тернопільський національний економічний університет*

ЗБАГАЧЕННЯ ЗМІСТУ ОСВІТИ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЕФЕКТИВНИМИ ТЕХНОЛОГІЯМИ

Важливою проблемою сьогодення є збагачення змісту освіти з іноземної мови за допомогою ефективних технологій. Зміст навчального матеріалу дає змогу ефективно впливати на емоційну сферу студентів у поєднанні з інтерактивними методами. Зазначимо, що формування комунікативної компетентності буде ефективним, якщо значна увага при вивченні іноземної мови звертатиметься на збагачення змісту освіти. У цьому випадку звертаємо увагу на професійні інтереси студентів, зростання мотивації до вивчення іноземної мови. Позитивним є той факт, коли заняття з іноземної мови зорієнтоване на майбутню професійну діяльність студентів.

Аналізуючи навчальні плани, робочі програми, державний освітній стандарт зі спеціальності «Менеджмент», «Маркетинг», вважаємо, що необхідною є нова організація педагогічного процесу, спрямованого на активізацію пізнавальної діяльності студентів, їх уміння слухати, спілкуватися у різноманітних ситуаціях міжособистісного та ділового спілкування [1]. Разом з тим, вивчення економічних тем є неефективним без виховних можливостей у навчальному процесі. Потрібно звернути увагу на такі теми «Іноземна мова для міжнародного бізнесу», «Ключ до менеджменту», «Телефонні розмови іноземною мовою», «Ігри для розвитку навиків у діловій комунікації», «Менеджмент і маркетинг», «Практика ділової комунікації», «Новий погляд на бізнес». Вважаємо, що наступними є критерії: наявність ціннісно-орієнтованих можливостей у змісті навчального матеріалу; можливості змісту підручників для розвитку комунікативної активності, виховання толерантності, привчання до ділового етикету, творчої самореалізації. Здійснивши аналіз багатьох підручників, вважаємо, що їх більшість не відповідає поставленим вимогам і не може забезпечити потреби студентів у професійному саморозвитку.

Для студента є важливими його комунікативно-пізнавальні, професійні потреби. Зміст навчального матеріалу повинен стимулювати роботу студентів, сприяючи усвідомленню і засвоєнню навчального матеріалу, а також постійного розвитку психічних функцій пам'яті, мислення, уяви. Збагачення освітніх змістів з іноземної мови пропонує зміни у формах проведення навчальних занять. Ефективним у навчальному процесі є застосування рольових ігор (презентації, інтерв'ю, ділових нарад, уроків-конференцій,

дискусій, переговорів), які дають студентам можливість творчого самовираження, розвивають рефлексію, комунікативні навички.

Таким чином, для навчання спеціальній економічній мові нами використовувався курс ділової німецької мови, побудований на основі методу аналізу ділової ситуації. Цей метод вимагає від студентів креативного підходу до іншомовного матеріалу, який вивчається. В його основі є проведення дискусій, аналітичних оглядів та критичної оцінки рішень, які приймає фірма/організація для подолання труднощів у своїй діяльності. На цьому курсі студенти вивчили наступні теми: структура компанії; операції, пов'язані з іноземною валютою; найм персоналу; діяльність компанії на основі франчайзингу; вирішення конфліктної ситуації на підприємстві; його купівля/продаж; отримання банківського кредиту; ліквідація збиткового підприємства. Отже, студенти опанували різні навички, необхідні у діловій практиці: переписка, складання звітів про діяльність підприємства, презентації, переговори, переклад, складання резюме та підготовка до інтерв'ю. Вправи, які використовувалися на закріплення лексики, поєдналися з комунікативними творчими завданнями, проведенням рольових ігор (наприклад, складання інтерв'ю про прийом на роботу, попередньо написавши резюме; проведення зборів акціонерів та засідання правління фірми) [2].

Вищезазначені завдання стимулюють інтерес, розвивають уміння підтримувати і вести бесіду та переговори, аргументувати свою точку зору, розширювати професійні знання студентів, що підвищує мотивацію до вивчення іноземної мови – одному з критеріїв успішності педагогічного впливу формування комунікативної компетентності у студентів.

Курс «Німецька мова для експорту/імпорту» сприяє засвоєнню загальноекономічної і базової термінології ділового світу. Вивчення тем «Вихід фірми на зовнішній ринок», «Ціноутворення», «Міжнародна торгівля і курс валют», «Умови платежів» сприяли розвитку таких умінь і навичок: розуміння й використання загальноекономічної і ділової термінології, презентація товару, аналіз фінансового стану компанії, складання звіту про її діяльність. Вивчаючи курс «Менеджмент», студентами розглядалися стратегії менеджменту німецькою мовою через навчальні ділові ситуації. Проблеми, відображені у ділових ситуаціях, були актуальними та сучасними, наприклад: вихід фірми на зовнішній ринок, переговори щодо торговельних угод, вихід компанії з кризової ситуації та ін. Навчальний матеріал стимулював студентів читати й слухати ділові новини, проводити паралелі між навчальним матеріалом та реаліями життя.

Нашою метою було: вдосконалення майстерності майбутнього керівника, уміння приймати ефективні рішення та покращувати мовні навички (широке використання термінології та ідіоматичних виразів, характерних для ділової німецької мови). Кожна ділова ситуація включає такі види мовної діяльності як обговорення, читання, роботу над активним словниковим запасом, письмо, аудіювання, описання таблиць та граф. Особлива увага приділялась розвитку таких ділових умінь як збір та обробка даних із різних джерел; ведення

переговорів, ділових зустрічей та зібрань; презентацій; написання ділових листів; прийняття рішень на основі досвіду та ситуацій. Отже, різноманітні методи навчання формують у студентів ділові якості, які в поєднанні з комунікативними навичками забезпечують ефективну професійну діяльність.

Література

1. Вудкок М., Френсис Д. Раскрепощенный менеджер. Для руководителя-практика / М. Вудкок, Д. Френсис // Пер. с англ. – М.: Дело, 1991. – 320 с.
2. Герасимов Б. Н. Моделирование профессиональной деятельности менеджера / Б. Н. Герасимов // М.: ИНФРА-2000. – 294 с.

*Булыгина Маргарита Викторовна,
ФГБОУ ВО Шадринский государственный
педагогический университет, Россия*

АКТУАЛЬНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ К ОТЕЧЕСТВЕННОМУ ИНОЯЗЫЧНОМУ ОБРАЗОВАНИЮ

Иноязычное образование понимается сегодня как неотъемлемая часть общего образования, содержанием которого является постижение иноязычной культуры в процессе изучения иностранных языков. Заявленная цель иноязычного образования заключается в становлении морально-нравственных приоритетов личности, развитии ее духовных начал, обеспечении возможностей для культурного роста и способности к диалогу культур (Е.И. Пассов, М.Н. Ветчинова и др.) и ориентируется сегодня на реализацию в развивающем образовании (З.Н. Никитенко) [1; 2; 5].

Актуальность иноязычного образования прослеживается как на общегосударственном или национальном уровне, так и в личностно-ориентированных аспектах, что позволяет выделить ряд приоритетных требований к отечественному иноязычному образованию.

В первую очередь должно быть отмечено *вхождение учебного предмета «Иностранный язык» в фундаментальное ядро содержания образования*, где он представляет систему знаний и ценностей, которые должен усвоить учащийся, и *расширение спектра изучаемых языков* [4 ; 5]. В массовой школе это выражается: 1) в снижении возраста, когда начинается изучение иностранных языков (реализация раннего школьного обучения иностранным языкам); 2) в смещении акцентов от изучения только английского языка (наблюдается опыт введения латинского языка (факультативно), испанского языка, рост интереса к немецкому и французскому языкам); 3) во введении второго иностранного языка на нормативной основе, что позволяет претворить в жизнь многие декларативные утверждения языковой политики государства; 4) в практической реализации заявленного *многоязычия*.

Не потеряло своей значимости *требование результативности обучения* в условиях массовой общеобразовательной школы. В целях его достижения